ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра фінансів та банківської справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни **«Фінансова аналітика бізнесу»**
на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	
Спеціальність	
Галузь знань	
Ступінь вищої освіти	магістр
Прізвище, ім'я та по-батькові НПП, який веде дану дисципліну	**Сидоренко-Мельник Ганна Миколаївна**
Науковий ступінь і вчене звання	к.е.н., доцент
Посада	доцент кафедри фінансів та банківської справи
Контактний телефон	+38-050-405-72-00
Електронна адреса (або персональний сайт)	sidorenkomelnik.gan@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.fin.puet.edu.ua он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 08.00-15.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета	формування системи теоретичних знань з основ та методології фінансової аналітики бізнесу; набуття практичних вмінь і навичок фінансового аналізу, виявлення резервів підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності та покращення і зміцнення фінансового стану підприємства.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС / 150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Активні види лекцій (лекції-візуалізація, проблемні лекції із залученням провідних фахівців галузі); практичні заняття в аудиторії та виїзні; робота у малих групах; підготовка тез доповідей на науково-практичні та міжнародні конференції; дистанційні консультації; самостійна робота поза розкладом.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: тестування, виконання завдань самостійної роботи, виконання поточних модульних робіт Підсумковий контроль: ПМК.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання (ПР 1, ПР 2..).	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач (ЗК 1 ..,. СК 1)
Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.	Здатність планувати та управляти часом.
Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.	Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, в тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансовий ринок, банківська система та страхування).
Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.
Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.	Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію.
	Здатність визначати, обґрунтовувати професійні рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування і брати відповідальність за них.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції)	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Науково-методологічні та методичні основи фінансової аналітики бізнесу		
ТЕМА 1. Значення і теоретичні засади фінансової аналітики бізнесу.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Сутність та призначення бізнес-аналітики. 2. Новітні тренди фінансової аналітики бізнесу. 3. Екскурс в історію: поява та розвиток фінансового аналізу. 4. Фінансовий стан підприємства як об'єкт аналізу та планування. 5. Фінансовий аналіз, як метод управління фінансовим станом підприємства. 6. Фінансовий аналіз як основа фінансового планування і прогнозування. 7. Сучасний стан і перспективи впровадження методики фінансової діагностики в діяльність підприємств і організацій споживчої кооперації України.
ТЕМА 2. Сучасні технології фінансової аналітики бізнесу.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Методичний інструментарій фінансового аналізу: методи та моделі. 2. Система показників оцінки фінансового стану підприємства та напрями її удосконалення. 3. Моделювання та аналіз факторних систем фінансових показників: теорія та практика застосування. 4. «Витратні» методики бізнес-аналітики. 5. Нейронно-лінгвістичне програмування в оцінці фінансового стану підприємства. 6. Огляд сучасного програмного забезпечення фінансової бізнес-аналітики.
ТЕМА 3. Інформаційне забезпечення фінансової аналітики бізнесу.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Напрямки вдосконалення звітності підприємства в умовах запровадження уніфікованих норм і стандартів. 2. Методи звільнення даних фінансової звітності від інфляційної компоненти: світовий та вітчизняний досвід. 3. Аналітична зв'язка форм фінансової звітності: сутність і застосування. 4. Аналітичний баланс: історія впровадження в практику аналізу та методи побудови. 5. Оперативна звітність і обстеження як джерела інформації для фінансового аналізу. 6. Роль та місце експертних оцінок у фінансовому аналізі. 7. Експрес-діагностика фінансового стану підприємства – інструмент раннього реагування на формування ознак передкризового фінансового стану.

ТЕМА 4. Аналіз майна підприємств.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Монографічний аналіз понять «майно», «майновий стан», «майнове положення», «майновий потенціал». 2. Шляхи поліпшення використання майна підприємства, його стану та структури. 3. Оптимізація джерел формування майна за критерієм ефективності та раціональності. 4. Нематеріальні активи: характеристика та перспективи використання. Інтенсифікація виробництва та впровадження досягнень НТП: сучасний стан та перспективи.
ТЕМА 5. Аналіз оборотних активів.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Монографічний аналіз понять «оборотний капітал», «оборотні активи», «оборотні кошти». 2. Монографічний аналіз понять «власний оборотний капітал», «робочий капітал», «чисті активи». 3. Оцінка залежності ризику втрати ліквідності та ефективності від величини поточних активів. 4. Вплив інфляції на оцінку та показники ефективності використання оборотних активів. 5. Використання прийомів детермінованого моделювання в аналізі оборотних активів.
ТЕМА 6. Аналіз джерел формування капіталу підприємств.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Методичні підходи до аналізу капіталу підприємства, які використовуються в зарубіжній практиці фінансового аналізу. 2. Оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності, що прогнозується. 3. Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації його середньозваженої вартості. 4. Оптимізація структури капіталу за критерієм мінімізації рівня фінансових ризиків. 5. Використання результатів фінансового аналізу капіталу підприємства в управлінні.
ТЕМА 7. Аналіз грошових потоків.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Стратегія управління грошовими потоками, методи їх оцінки. 2. Моніторинг руху грошових коштів – запорука успішного бізнесу. 3. Нормування грошових потоків: теорія та практика впровадження. 4. Техніка оцінки майбутньої та поточної вартості ануїтетів постнумерандо і пренумерандо. 5. Аналіз забезпеченості підприємства грошовими коштами: моделі Баумоля і Міллера – Орра.
Модуль 2. Методичне забезпечення діагностики фінансового стану підприємств		
ТЕМА 8. Аналіз фінансової стійкості підприємств.	Відвідування занять; захист домашнього завдання;	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань

	обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Монографічний аналіз понять «стійкість», «сталість», «фінансова рівновага», «ринкова сталість», «фінансова сталість». 2. Вплив структури активів та пасивів на характеристику фінансової сталості підприємств. 3. Модифікації коефіцієнтів капіталізації та коефіцієнтів покриття витрат, пов'язаних із обслуговуванням зовнішніх джерел. 4. Факторний аналіз показників фінансової сталості підприємств. 5. Управління фінансовою сталістю: система заходів і методів її забезпечення.
ТЕМА 9. Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємств.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Монографічний аналіз понять «ліквідність», «платоспроможність», «ліквідність активів», «ліквідність балансу», «ліквідність підприємства». 2. Платоспроможність підприємства як об'єкт аналізу і прогнозування. 3. Удосконалення методичних підходів до оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства в умовах стандартизації фінансової звітності. 4. Прогнозування можливого банкрутства: методи та моделі. 5. Оцінка швидкості обороту поточних активів та її відповідність швидкості обороту поточних пасивів.
ТЕМА 10. Аналіз ділової активності підприємств.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Ділова активність підприємства як індикатор фінансового стану. 2. Оцінка зовнішніх і внутрішніх факторів фінансового добробуту фірми. 3. Ділова активність підприємства та його фінансова конкурентоспроможність – основа ділової співпраці. 4. Оцінка ділової активності за системою якісних критеріїв.
ТЕМА 11. Аналіз прибутковості та рентабельності підприємств.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Монографічний аналіз понять «прибуток», «прибутковість діяльності підприємства», «рентабельність». 2. Методика аналізу фінансових результатів за системою «директ-костінг». 3. Фінансово-операційний аналіз і шляхи підвищення рентабельності підприємства. 4. Граничний аналіз і оптимізація прибутку, витрат і обсягів виробництва. Особливості аналізу фінансових результатів підприємства за галузями діяльності.
ТЕМА 12. Аналіз кредитоспроможності підприємств.	Відвідування занять; захист домашнього завдання;	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Методичні підходи до оцінки кредитоспроможності позичальника, які

	обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	використовуються в світовій банківській практиці: сутність та характеристика основних напрямів. 2. Методика *«CAMPARI»* та сфера її застосування. 3. Методика *«CAMEL»* та специфіка щодо її застосування. 4. Законодавчо-правова база регулювання питань оцінки кредитоспроможності підприємств України. 5. Основні етапи формування кредитної справи та їх наповнення. Кредитна історія та її використання в практиці оцінки кредитоспроможності підприємства в сучасних умовах господарювання.
Тема 13. Аналіз інвестиційної активності підприємств.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Стан та перспективи інвестиційної діяльності підприємств України. 2. Порівняльний аналіз і вибір інвестиційних альтернатив. 3. Оптимізація розподілу інвестицій по проектах. 4. Особливості формування і оцінки портфеля цінних паперів. 5. Шляхи забезпечення ефективності реального інвестування підприємств.
ТЕМА 14. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємств.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних навчально-дослідних завдань 1. Проблеми розробки та застосування інтегральної методики оцінки фінансового стану підприємства. 2. Монографічний аналіз понять «рейтинг», «ринкова позиція», «клас», «місце». 3. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства за сумою балів. 4. Рейтингова оцінка: методичне забезпечення та сфери застосування. 5. Стандартні мультиплікатори та їх застосування в оцінці ймовірності банкрутства підприємства.

Інформаційні джерела

Основні:

1. Косова Т. Д., Семенко І. В. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Київ : Центр учбової літ-ри, 2023. 440 с.
2. Подольська В. О., Яріш О. В. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літ-ри, 2007. 488 с.
3. Сидоренко-Мельник Г. М., Семенова О. М. Фінансовий аналіз : навч.-метод. посібник за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Полтава, РВЦ ПУСКУ, 2017. 204с.
4. Селіверстова Л. С., Скрипник О. В. Фінансовий аналіз : навч.-метод. посібник. Київ : Центр учбової літ-ри, 2021. 274 с.
5. Фінансовий аналіз : навч. посібник / [І. О. Школьник, І. М. Боярко, О. В. Дейнека та ін.]. Київ : Центр учбової літ-ри, 2023. 368 с.

6. Шубіна С. В., Мірошник О. Ю., Швадченко В. О. Фінансовий аналіз: практикум : навч. посібник. Київ : Центр учбової літ-ри, 2021. 296 с.
7. Берест М. М. Фінансовий аналіз : навч. посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 164 с.

Додаткові:

1. Аналіз факторів технологічного розвитку та забезпечення фінансово–економічної безпеки інноваційно орієнтованого підприємства в умовах соціальної економіки / [М.Б. Чижевська, Е. В. Чернодубова, Г. М. Сидоренко-Мельник, Б. М. Куява] // *Електронний журнал «Ефективна економіка»*. 2024. № 2.
2. Лучко М. Р., Жукевич С. М., Фаріон А. І. Фінансовий аналіз : навч. посібник. Тернопіль : Вид-во ТНЕУ, 2016. 304 с.
3. Отенко І. П., Азаренков Г. Ф., Іващенко Г. А. Фінансовий аналіз : навч. посібник. Харків : Вид-во ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 156 с.
4. Сидоренко-Мельник Г. М. Актуальні методики та інформаційні технології у сфері фінансової бізнес-аналітики: застосування та потенціал // Розвиток фінансового та реального секторів як ключовий фактор забезпечення економічної безпеки України : монографія / С. П. Прасолова, О. В. Гасій, А. М. Соколова та ін. ; за заг. ред. канд. екон. наук, доцента С. П. Прасолової. Полтава : ПУЕТ, 2024. 196 с. С. 167-196.
5. Сидоренко-Мельник Г. М. Професія «фінансовий аналітик»: тренди та виклики. *Вплив глобалізаційних процесів та цифрової трансформації на формування міжнародного економічного клімату та фінансової екосистеми: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, ПУЕТ, 28 березня 2024 року).* Полтава : ПУЕТ, 2024. 456 с. С. 87-90.
6. Сидоренко-Мельник Г. М., Карцева В. В. Маркери стійкого фінансового розвитку підприємства. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки».* 2019. № 1 (90). С. 46-53.
7. Сидоренко-Мельник Г. М., Костюченко Т. Ю. Сучасні технології бізнес-аналітики ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства. *Проблеми та перспективи розвитку фінансової системи в сучасних умовах : збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 15–16 квітня 2021 року)*. Полтава : ПУЕТ, 2021. 301с. С. 269-271.
8. Склабінська А. І., Дражниця С. А., Федорук Л. Д. Фінансовий аналіз : навч. посібник. Львів : Новий Світ-2000, 2013 . 341 с.
9. Фінансовий аналіз : навч. посібник / [М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержицька]. Київ : Вид-во КНЭУ, 2007. 592 с.
10. Фінансовий аналіз [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до самостійної роботи для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня / уклад. М. М. Берест. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 48 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MS Word, MS Excel, MS Access, MS PowerPoint), MS FrontPage, VBA, що прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Положення про організацію освітнього процесу https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf
Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf
Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf
Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:
Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf
Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf
Положення про запобігання випадків академічного плагіату https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf
Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:
Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf
Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf
Політика вирішення конфліктних ситуацій:
Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf
Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf
Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/
Політика підтримки учасників освітнього процесу:
Психологічна служба: http://puet.edu.ua/psyhologichna-pidtrymka-v-puet/
Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/
Уповноважений з прав корупції https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/
Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці
«Безпека життєдіяльності» http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання (відповідно до робочої програми навчальної дисципліни):

Види робіт	Максимальна кількість балів
За умови підсумкового контролю – екзамен	
Модуль 1 (теми 1-7). обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); захист індивідуальних робіт (10 балів);завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	45
Модуль 2 (теми 8-14) обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); захист індивідуальних робіт (10 балів);завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (10 балів); поточна модульна робота (10 балів)	45
Участь в предметних олімпіадах, наукових гуртках, наукових студентських конференціях	10
Разом	**100**

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка за шкалою ЄКТС**	**Оцінка за національною шкалою**
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни